

50358307 : สาขาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต / การฟอกเลือด / การล้างไตทางช่องท้อง

นิภา อัยยสานนท์ : การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ได้รับการบำบัดทดแทนไตโดยการฟอกเลือดและการล้างไตทางช่องท้องอย่างถาวร. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ภก.อ.ดร. สุรสิทธิ์ ล้อจิตรอำนาจ. 96 หน้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิต และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ได้รับการบำบัดทดแทนไตด้วยการฟอกเลือด (ผู้ป่วยฟอกเลือด) และการล้างไตทางช่องท้องถาวร (ผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้อง) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดทดแทนไตมากกว่า 6 เดือน และติดตามการรักษา ณ หน่วยโรคไต โรงพยาบาลศิริราช จำนวนทั้งสิ้น 100 ราย ประกอบด้วยผู้ป่วยฟอกเลือด 40 ราย และผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้อง 60 ราย รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป และแบบวัดคุณภาพชีวิตเฉพาะโรคไตวายเรื้อรัง (CHOICE Health Experience Questionnaire) ฉบับภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เปรียบเทียบและศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตโดยใช้สถิติ Man-Whitney U, t-test และ One way ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตทั่วไปโดยรวมของผู้ป่วยฟอกเลือดและผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้องอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเท่ากับ 511.00 ± 159.11 และ 477.18 ± 151.83 ตามลำดับ ผู้ป่วยฟอกเลือดมีคุณภาพชีวิตทั่วไปด้านการทำงานทางกายภาพ (Physical function) สูงกว่าผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value = 0.001) ส่วนคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพเฉพาะโรคไตวายเรื้อรัง โดยรวมของผู้ป่วยทั้ง 2 กลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเท่ากับ 976.75 ± 221.11 และ 952.89 ± 208.34 ตามลำดับ ผู้ป่วยฟอกเลือดมีคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้อง ด้านบทบาททางร่างกาย (Role-physical) ด้านความรู้สึกเป็นอิสระ (Freedom) และด้านสมาธิและความจำ (Cognitive function) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value = 0.016, 0.001 และ 0.014 ตามลำดับ) ขณะที่ผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้องมีคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้ป่วยฟอกเลือดในด้านภาพลักษณ์ (Body image) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value = 0.003) ส่วนคุณภาพชีวิตด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านช่วงอายุ ระดับการศึกษาและความสามารถในการเดินทางมาโรงพยาบาลเอง ของผู้ป่วยเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพทั่วไปโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value = 0.039, 0.016, 0.001 ตามลำดับ) ส่วนปัจจัยด้านความสามารถในการเดินทางมาโรงพยาบาลเอง และการมีโรคเบาหวานร่วมด้วยของผู้ป่วยเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพเฉพาะโรคไตวายเรื้อรัง โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value = 0.049, 0.006 ตามลำดับ)

สาขาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2552
ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ.....

50358307 : MAJOR : SOCIAL AND HEALTH SYSTEM MANAGEMENT

KEY WORDS : QUALITY OF LIFE / HEMODIALYSIS / CHRONIC PERITONEAL DIALYSIS

NIPA AIYASANON : COMPARATIVE STUDY OF QUALITY OF LIFE IN PATIENTS ON CHRONIC HEMODIALYSIS AND CHRONIC PERITONEAL DIALYSIS. INDEPENDENT STUDY ADVISOR : SURASIT LOCHID – AMNUAY,Ph.D..96 pp.

This descriptive research is aimed to compare the quality of life and factors having correlation with the quality of life between end stage renal disease (ESRD) patients undergoing hemodialysis (HD) and peritoneal dialysis(PD). This descriptive research is aimed to compare the quality of life and factors having correlation with the quality of life in patients undergoing. Purposive sampling technique was used to select 100 individual from chronic dialysis patients followed at Siriraj Hospital. Included subjects consisted of 40 in-centre HD and 60 in-centre PD patients, who have been on chronic dialysis for more than 6 months. All subjects completed the demographic questionnaire and disease specific measure CHOICE Health Experience Questionnaire (CHEQ) Thai version. Data were then analyzed in terms of frequency, percentage, mean values and standard deviation. Further evaluation is made of their statistical significance employing Man-Whitney U test, Student's t-test, and one way ANOVA.

Results showed that the overall general health domains of CHEQ (SF-36 part) were in moderate level with the mean score of 511.00 ± 159.11 and 477.18 ± 151.83 for HD and PD patients respectively. Compare with PD patients, HD patients have significant statistics better quality of life score in physical function domain, $p=0.001$. In overall ESRD related health domains, both PD and HD patients have score in moderate level, 976.75 ± 221.11 and 952.89 ± 208.34 respectively. HD patients have significantly better quality of life than the PD patients in the following domains; role physical, freedom and cognitive functioning, $p=0.001$, 0.016 , 0.014 respectively. While PD patients have better quality of life score compared to HD patients in body image domain, $p=0.003$. The score of the rest of the ESRD specific domain did not show any statistically difference between HD and PD patient groups.

The factors having statistical significance correlated with general health (SF-36) score are age, education levels and travelling ability, $p= 0.039$, 0.016 , 0.001 respectively. While travelling ability and the presence of diabetes mellitus have significant statistical correlation with ESRD specific score, $p = 0.049$, 0.006 respectively).

Program of Social and Health System Management Graduate School. Silpakorn University Academic Year 2009

Student's Signature.....

Independent Study Advisor's Signature.....